

BIJEENGELEZEN

Van Muiswinkel en 'De kinderballade'

Maandblad *Onze Taal* biedt in dit meinum-mer een mooi kijkje in de denkwereld van Erik van Muiswinkel. De cabaretier-tekstschrijver vertelt uitgebreid over de impact die het gedicht *De kinderballade* van Gerrit Komrij als tiener op hem had. Zoets fraais, zoets vileins had hij nog niet vaak gelezen. Hij weet nog steeds niet waarom hij er zo heftig en zo lang van onder de indruk was. „Misschien dat ik als 16-jarige ontvankelijk was voor zo'n ongewoon lied als *De kinderballade* doordat mijn oma me van jongs af aan had voorgelezen uit Annie M.G. Schmidt, Willem Wilmink en *De avonturen van Flipje*, waarin tot de verbeelding sprekende woorden als *canapé* stonden, en uitdrukkingen als *dan zijn de rapen gaar*.”

Van Muiswinkel hield (en houdt) ook van de teksten van Lennaert Nijgh en van Boudewijn de Groot; werk waarin volgens hem 'zelfs volwassenen iets boven hun niveau' werden aangesproken. Dat was hij wel gewend, ingewikkeld leesvoer. En dan verteer je het goed, als puber, zo'n gedicht van Komrij.

De kinderballade, later gezongen door Boudewijn de Groot, gaat over een jongen en een meisje. Hij: 'een tere engel / uit een sierlijk bal masqué'. Zij was in haar bruidsjurk net een toverfee: 'Blauw waren haar vreemde ogen / blauw maar zonder mededogen'. Het liep niet goed af met de jongen. Van Muiswinkel: „Het meisje met de zee-ogen blijkt een soort bidsprinkhaan te zijn die haar mannetje na de paring doodt.” Dat maakte indruk. Komrij schotelde een ander beeld voor dan de altijd maar bevallige, liefallige en

immer aanbeden meisjesvrouw. „Dat wierp ineens een ander licht op de vrouw.”

Een ander licht werpt ook columnist Guus Middag, niet op een gedicht of op een vrouw, maar op het verschijnsel hoogtevrees. Een gek woord voor een gek fenomeen, vindt hij het. Een leraar maakte hem er ooit attent op dat de hoogtevrees eigenlijk helemaal geen hoogte vreest, maar bang is voor 'de springer in zichzelf'. „Ik wist, of voelde, meteen dat het waar was.”

Daarin werd Middag bevestigd toen hij later in een prozabundel van Judith Herzberg las hoe de dichter Leo Vroman in de Bourla Schouwburg in Antwerpen op het balkon naar beneden stond te kijken. Naast hem stond collega-dichter Leonard Nolens, die vroeg aan Vroman: 'Heb je geen hoogtevrees?' Waarop Vroman antwoordde: 'Nee, ik heb springlust.'

Onze Taal, nummer 5, mei 2017.
Losse nummers: 6 euro,
abonnement: 39,50.

KIRSTEN VAN SANTEN